

בפעולות ההצלה

הביאה אותנו לאי בו נוחתים וממריאים הליקופטרים ללא הפוגה.

★★★

"ונציה של זועות"

הוא ונציה של זועות" אמר מישור במקום. קיבלתי מתנה יקרה: זוג מגפיר גומי, וחורה לדרך בסירה חדשה. חתרנו במרץ לאורך הרחובות המוצפים. לא כולם רצו לעזוב את בתיהם. הם טיפסו לקומות העליונות, סירבו לנטוש את המקום. כל מה שהם רצו זה רק מים ושמיכות.

על אחד הגגות הנמוכים מצאנו חמישה ילדים. שניים מהם, כבני שנתיים, היו קפוי אים ומתים. שאר השלושה לא הוציאו הגה מפיהם. רק ישבו ורעדו. הם סירבו לרדת, דרשו את הוריהם. ההורים היו אותה שעה בתוך הבית, שם חיפשו את בנם השישי. אין טעם לחפש. המים בפנים מגיעים כבר עד התיקרה.

לפנות בוקר החלה העזרה הפרטיזנית לקבל צורה מאורגנת יותר. מכבי-האש, ה"משטרה" ושלושים אלף חיילים גויסו לפעולות ההצלה.

"המשטרה מזהירה ברמקולים: ייפתח באש על כוזבים!" מפרוזה כותרת צעקנית של עתון ערב המבורגי בשאי ימי השואה, בצירוף ההודעות: "רעב באזור השטפון - 125 חללים - 50 מארק לכל מפונה." למחרת היום הכחישו השלטונות שניתנה פקודה לפתוח באש על שודדי החנויות. לרבריהם, לא נתקבלה כל החלטה כזאת, וההודעה היתה פרי יוזמתו של פקיד-משטרה, שרצה להוסיף חשיבות לעצמו.

בהאמבורג מדווח:

שה ילדים אחרים. סיפר המסגר: "באמצע הלילה הרגשנו פתאום שהמים חודרים מתחת לריצפה. אשתי תפסה את הקטן בילדים, שמה אותו בעגלה וברחה לבנין בית-הספר. אני לקחתי את התינוקות על ידי. שאר חמשת הילדים, מגיל 4 עד 10, אחזו יד ביד והתקדמו אחרי. "התחלנו ללכת במים. המים הגיעו עד לכתפי הילדים. הגענו לכביש המוצף. הרבה מכוניות עברו לידינו, כשהן עמוסות מכ"שירי-טלכיויה, ארגוני-עץ ושמיכות-סוף. אף אחת מהן לא עצרה. עמדתי באמצע הכביש וניסיתי לעצור מכונית. איש לא הסכים לעצור. המשכנו ללכת.

"פתאום שמענו קול רעם אדיר. הדייק שלידינו נשבר בכוח-מחץ עצום, וגל של מים הסתער עלינו. כשעליתי מעל פני המים החזקתי רק את התינוקות. את שאר הילדים לא ראיתי. לרגע ראיתי שניים מהם צפים כשהם מחויקים יד ביד. אחרי-כך נעלמו גם הם. אני הצלחתי להגיע עם התינוקות לבית אבן קרוב." לעומת אלה היו גם סיפורים על אזרחים שגילו אומץ לב בעזרה לנפגעים, תוך סיכון

"אני הצלתי גרמנים!"

חיי עצמם. סיפרו על ילד בן שמונה, ש"הציל מטביעה את אחותו בת העשר ש"קיבלה התקפת-עצבים, ועוד ועוד. היום כבר מקבלים תמונה הרבה יותר ברורה מן האסון. בהאמבורג לבד נשאר כ"מאה אלף איש מחוסרי קורת-גג. העיר ה"דיעה על שלושה ימי אבל, וחשבונות-בנק מיוחדים נפתחו לעזרת הניצולים. פעולות ההצלה והתיקון נכנסו כבר לשיגרה. אבל יעברו עוד חודשים רבים עד שהשמשל יזרום שוב בהמבורג, והרחובות יוצפו אור.

זקן, לבוש כוחנות-לילה, והחזיק אותה בחוזקה. מכבי-האש שבסירת הגומי צעקו אליו לרדת. הוא סירב. רק בכוח הצליחו לנתק אותו מאשתו המתה. הוא צעק והתנגד, כנראה שדעתו נטרפה עליו. כל הלילה ישב בקור על הגג, ואשתו מתה לנגד עיניו מקור. עשר דקות בלבד לפני שהגיעו המצילים.

מסגר בשם ארנסט בנחין, בן 32, שגר בפברג בצרף-עץ, הצליח להינצל עם אשתו ושני תינוקות קטנים. אבל הוא איבד חמי

לחיילים את סירותיו לפעולות-ההצלה. רק כשבאה המשטרה נפרץ המחסן והסירות הוצאו. האיש קילל כל הזמן.

בבית-ההוצאה של מלך העתונות הגרמני, שפרינגר, לשם הגעתי, ישבו כתבים וצלמים רטובים, סיפרו סיפורי-זוועה ה"מוכרים ימי-מלחמה.

באחד המקומות המוצפים גילו המצילים על אחד הגגות שתי דמויות. כשהתקרבו, הבחינו באשה זקנה שוכבת על הגג. עיי רומה. היא היתה מתה. לידה עמד גבר

הליקופטר החזיר אותי העירה. נחתתי בבנין האוניברסיטה. המקום הפך למחסן מוזן ענקי. משם מעמיסים מזון על המטרסים - בעיקר חלב, לחם ומי-שתיה. אורחים הביאו מקום שמיכות ובגדים יבשים. כשחזרתי כעבור שעות מספר בהליקופטר אמריקאי, מדגם בונה, לאזורים המוצפים היה המחזה שנגלה לעיני זועתי. בכל מקום, על הגגות, עמדו אנשים שפרשו את ידיהם וצעקו מרעב. על כמה גגות היו מונחים גחיות קפואות מקור. בתוך המים הזורמים בגשפון גחיות, ואיש לא יכול היה להושיע.

★★★

אולי היה נאצי

שני ארגוני-חלב וחבילת שמיכות, הנחית אותי ההליקופטר על גגו של בית. הטייס נתן לי מכשיר קשר זעיר ו"הבטיח לחזור לקחת אותי. על הגג עצמו היו שלוש משפחות. שבעה הילדים שבמקום קיבלו את החלב ונעטפו בשמיכות. היה לי בכיס בקבוק קוניאק קטן, והוא הועבר מפה לפה. גם הסכתא, בת 76, קיבלה לגימה. אחד האנשים היה רופא. הוא ביקש ממני להתקשר עם הטייס "שלי", שיבוא לחלץ אותם.

הרופא היה חיור, אבל שמר על קור-רוחו. משפחתו כבר היתה בחלק היבש של העיר, אצל קרובים. הוא לקח אותי "צידה ושאל: "כמה מתים כבר יש?" שמעתי על מאות, אבל את המספר המדוייק אין איש יודע.

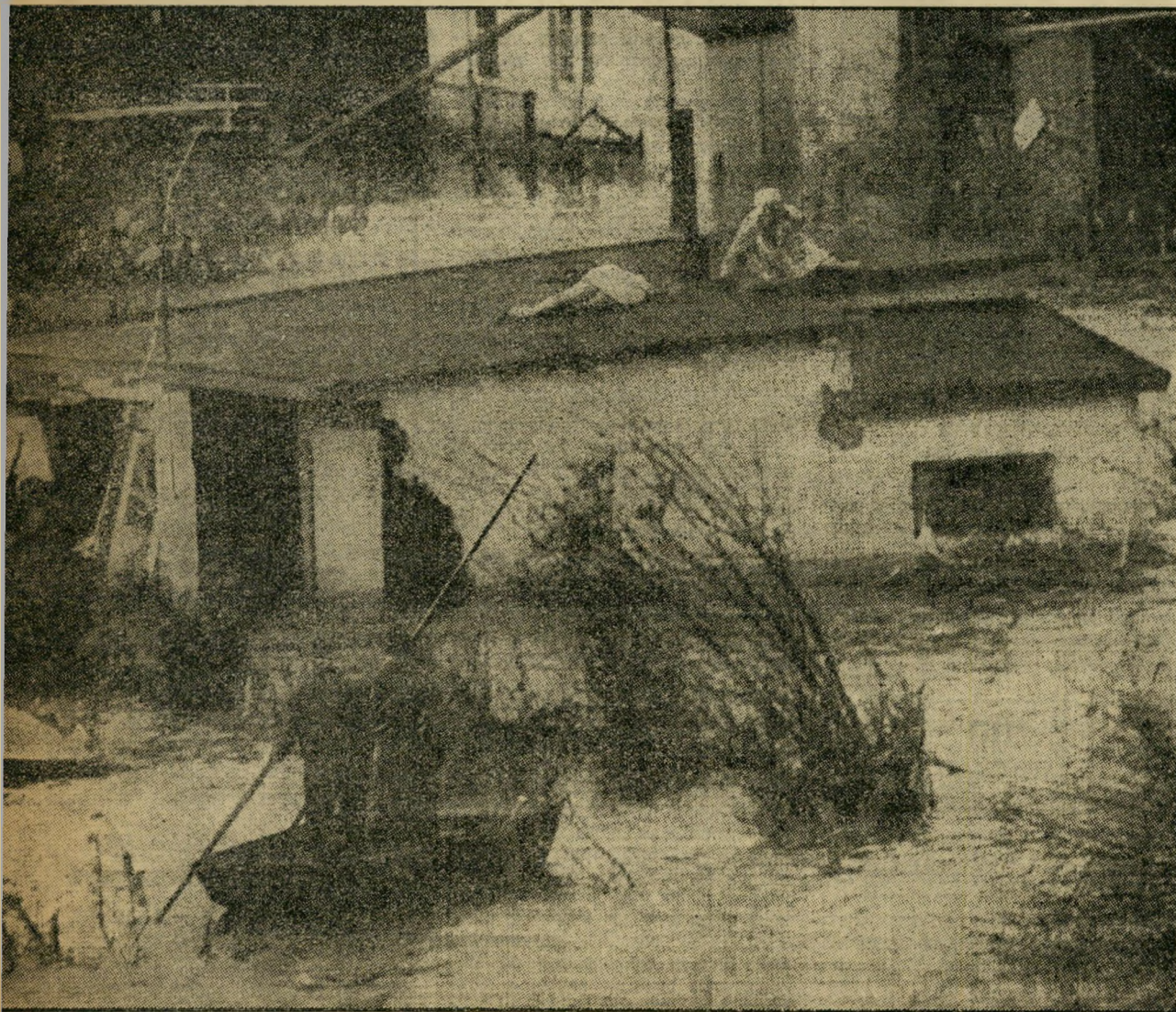
מכשיר-הקשר גילה חלק מהתמונה: אין אוספים מתים, רק מושים אותם מהמים כדי למנוע מגיפות. תחילה יש להציל את ה"חיים, הנמצאים בסכנת מוות.

הייתי לבוש במעיל-צנחנים (מקורו ב"שוק-הכרמל, אבל הוא מוכר בתור כזה גם כאן). הרופא רצה לדעת אם אני מכיר את בנו ביחידה זו וזו. "לא, אני לא חייל", אמרתי לו, "אני סטודנט ישראלי". הוא רצה לומר משהו אבל במקום זה נתתי לו סיגריה.

פתאום התחיל לבכות. הוא לא אכל ולא ישן מזה 28 שעות, והאיש הראשון הנותן לו סיגריה הוא ז'קא סטודנט ישראלי. מה עשה בזמן מלחמת-העולם? האם היה נותן סיגריה ליהודי? לא היה זה המקום לשאול.

שוחחנו עוד קצת. מלמעלה ריחפו חמישה הליקופטרים. עליתי על הגל של אחד מהם, והוא נעצר מעל הבית. לפני שטיפסתי, נפרדתי מכולם והשארתי להם את הסיגריות. במטוס היו רק ילדים. השבעה שעל הגג "שלי" הצטרפו גם כן. נפרדתי מכולם ב"שלום!" והסברתי להם מה פירוש המלה בעברית.

בעיר היתה פאניקה. טורי המכוניות של התושבים, שיצאו לחוות במחזה המחרתי, חסמו את הרכיבים בפני מכוניות העזרה. סיפרו על משכיר-סירות אחד שסירב לתת

מתה על הגג
זוג זקנים. האשה העירומה קפאה בקור העז ששרר באזור ומתה.

הבעל, אשר אשתו מתה לנגד עיניו ושדעתו נטרפה עליו, מסרב לרדת אל המצילים, מבקש להישאר על הגג של הבית ולמות לידה. צוות המצילים הוכרח להשתמש בכוח כדי להורידו.